

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylis
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirklauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkaskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinskaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

AKTYVUMO IR DĖMESIO SUTRIKIMAS SUAUGUSIOMS MOTERIMS: VĖLYVOS DIAGNOSTIKOS PRIEŽASTYS IR PASEKMĖS PSICHIKOS SVEIKATAI

Autorė. Gabija ŠARSKUTĖ, VI kursas.

Vadovas. Lekt. Algirdas DAMBRAVA, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Tikslas. Nustatyti priežastis, dėl kurių aktyvumo ir dėmesio sutrikimas (ADS) suaugusioms moterims dažnai diagnozuojamas pavėluotai ir įvertinti vėlyvos diagnostikos pasekmės psichikos sveikatai bei kasdieniam funkcionavimui.

Metodai. Atlikta literatūros paieška duomenų bazėse PubMed, Google Scholar, ieškant straipsnių, paskelbtų nuo 2016 iki 2026 metų. Paieškos terminai buvo „attention-deficit/hyperactivity disorder“, „adult women“, „delayed diagnosis“, „mental health outcomes“. Į apžvalgą įtraukti tyrimai, kuriuose vertinti ADS klinikiniai ypatumai, diagnostiniai iššūkiai, gretutiniai psichikos sutrikimai ir vėlyvos diagnostikos pasekmės suaugusioms moterims.

Rezultatai. Literatūros duomenys rodo, kad ADS moterims dažnai diagnozuojamas vėliau nei vyrams, neretai tik suaugus ar brandesniame amžiuje. Tai siejama su mažiau išreikštu ir todėl sunkiau atpažįstamu hiperaktyvumu, dažnesniu neatidumo simptomų dominavimu, gerai išvystytomis kompensacinėmis strategijomis, kurios gali apsunkinti savalaikį sutrikimo atpažinimą. Moterims ADS dažniau pasireiškia nerimu, emocijų reguliacijos sunkumais, veiklos planavimo ir organizavimo sunkumais, atidėliojimu, vykdomybų funkcijų sutrikimais. Moterims, turinčioms nediagnozuotą ADS, neretai nustatoma depresija, nerimo, valgymo ar miego sutrikimai, dėl kurių ADS gali likti neatpažintas arba būti diagnozuojamas pavėluotai. Vėlyva ADS diagnostika siejama su prastesniu savęs vertinimu, ilgalaikiais akademineis ir profesiniais sunkumais, tarpasmeninių santykių sunkumais, didesne emocinio išsekimo bei priklausomybių išsivystymo rizika, taip pat dažnu kreipimusi į psichikos sveikatos specialistus, nustačius pagrindinio sutrikimo.

Išvados. Suaugusioms moterims ADS dažnai diagnozuojamas pavėluotai dėl mažiau tipiškos simptomų raiškos, gerai išvystytų kompensacinių strategijų ir gretutinių psichikos sutrikimų, kurie gali apsunkinti savalaikį šio sutrikimo atpažinimą. Pavėluota diagnostika siejama su didesniais psichikos sveikatos sunkumais ir prastesniu psichosocialiniu funkcionavimu. Didesnis klinikinis dėmesys moterims būdingiems ADS požymiams galėtų padėti anksčiau nustatyti sutrikimą ir užtikrinti savalaikį ir tikslingą gydymą.

Raktažodžiai. Aktyvumo ir dėmesio sutrikimas; suaugusios moterys; vėlyva diagnostika; psichosocialinis funkcionavimas.